

**O MARCO JURÍDICO E ECONÓMICO.
COMENTÁRIOS AO TEXTO
ARTICULADO**

XII. O MARCO XURÍDICO E ECONÓMICO. COMENTARIOS AO TEXTO ARTICULADO

XII.1. LEI DE ORZAMENTOS XERAIS DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA PARA O ANO 2020

I

Con esta Lei de orzamentos para o ano 2020, Galicia chega aos seus corenta orzamentos consecutivos. Unha cifra moi relevante, posto que supón acumular catro décadas de autogoberno e estabilidade política, co se puideron aprobar ano a ano as súas contas.

Cos orzamentos de 2020 remata unha lexislatura caracterizada por un impulso substancial do marco sobre o que debe instrumentarse a capacidade de gasto da Comunidade Autónoma de Galicia. Xa nos orzamentos de 2017, primeiro ano da lexislatura, púxose de manifesto que seguir un itinerario coherente nas épocas de crise permite abordar os cambios de ciclo sen contar con lastres que actúen de freo para o crecemento. Durante o período de contracción económica apostouse firmemente por unha política económica dirixida á eficiencia do gasto, ao cumprimento dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e á recuperación da actividade económica.

A aplicación destas pautas e obxectivos constitúe a peza mestra para que, desde o ano 2017 ao 2019, se consiga un crecemento económico sostido, caracterizado por unha senda que ofrece o equilibrio e a estabilidade necesarios, para que desde a Comunidade Autónoma de Galicia se xere confianza en todos os axentes económicos, se reforcen os gastos esenciais de sanidade, educación e servizos sociais vinculados ao benestar das galegas e dos galegos e mais se dinamice o investimento público para implementar unha política económica dirixida á promoción da actividade empresarial.

Os orzamentos para o 2020 tamén continúan nesta senda e permiten que a Administración autonómica conte cos recursos financeiros necesarios para lle procurar á súa cidadanía uns servizos públicos dirixidos a resolver os seus problemas e que lles faciliten un maior benestar para o desenvolvemento das súas actividades. Neste sentido, atendendo o seu compoñente cuantitativo, a capacidade máxima de gasto supera en máis de mil setecentos millóns de euros á do 2015.

Cando se atenden os seus compoñentes cualitativos, os orzamentos do 2020 tamén manteñen a alta calidade do noso sistema sanitario. Promoven unha política educativa asentada sobre a consecución da calidade, a liberdade, a igualdade de oportunidades e o diálogo. E propugnan unhas políticas sociais que constitúen un compromiso irrenunciabile e van dirixidas ás persoas máis desfavorecidas, á atención das persoas dependentes e á infancia, para a que estes orzamentos establecen un feito relevante para os servizos de gardería, que dotan de maior intensidade a consecución dos obxectivos dirixidos á conciliación da vida laboral e familiar, cos seus conseqüentes reflexos, e cos cales se perseguen as políticas dirixidas ao impulso demográfico da nosa comunidade.

Polo que se refire ao contexto económico e financeiro que enmarca estes orçamentos, hai que destacar que as previsións dos principais organismos internacionais: o Fondo Monetario Internacional (FMI), a Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económicos (OCDE) e a Comisión Europea, elaboradas a principios do 2019, apuntaban a un menor dinamismo da economía mundial para o período 2019-2020, cun crecemento inferior ao de exercicios anteriores. Os indicadores máis recentes sinalan un debilitamento da economía mundial máis acusado do previsto a comezos de ano.

As previsións máis actualizadas, as da OCDE, reflicten o empeoramento da economía mundial nos últimos meses. Destas previsións dedúcese que a expansión económica mundial continúa, pero unha confluencia de factores adversos que afectan as principais economías debilitan o crecemento mundial, principalmente no ano 2019. As tensións comerciais entre os Estados Unidos e China, as dúbidas sobre as condicións para a saída do Reino Unido da Unión Europea e as tensións xeopolíticas son algúns dos factores que afectan a evolución da economía mundial. Na medida en que se atenúe a incerteza sobre esta situación, prevese unha lixeira mellora da economía mundial no ano 2020.

As previsións para o 2020 da Comisión Europea mostran unha recuperación nas principais economías da área euro respecto do ano anterior. Segundo estas previsións, a economía española será a única que moderará o seu crecemento en 2020, aínda que seguirá sendo a economía que máis creza, seguida de Portugal. Alemaña será a que máis se reactivará por unha redución do impacto na economía das perturbacións no sector automobilístico, mais o seu crecemento será inferior ao español. Italia e Francia tamén rexistrarán un crecemento, ben que en niveis inferiores aos de Alemaña. No Reino Unido, todos os organismos sinalan a incerteza na evolución da súa economía, xa que as condicións da saída da Unión Europea serán determinantes.

A economía española mantén un crecemento sólido e sostido, conseguindo durante dezanove trimestres consecutivos taxas superiores ao dous por cento. En setembro, o Instituto Nacional de Estatística difundiu uns datos da contabilidade nacional anual e trimestral, nos cales se actualizou a información estrutural dispoñible, e revisáronse as fontes e os métodos de estimación. Esta revisión supuxo unha redución no produto interior bruto (PIB) nacional dos últimos anos, que afectou as estimacións dos dous primeiros trimestres de 2019. Segundo os datos publicados a finais de setembro, o PIB rexistrou un incremento intertrimestral no segundo trimestre de 2019 do 0,4 por cento, unha décima inferior ao do trimestre anterior. En termos de taxa interanual, o crecemento foi do 2,0 por cento, dúas décimas menor do que no trimestre precedente.

As previsións dos principais organismos nacionais e internacionais coinciden no mantemento da senda expansiva da economía española, aínda que cun menor crecemento nos dous próximos anos. As previsións do Banco de España son as máis recentes e as únicas que recollen a revisión na contabilidade nacional anual. Estas previsións revisaron á baixa o crecemento da economía española respecto das previsións anteriores. Para o ano 2019 o Banco de España prevé un crecemento do 2,0 por cento, catro décimas menos do que proxectaba en xuño; tamén reduce o crecemento para 2020 ata o 1,7 por cento.

Os datos económicos máis recentes para Galicia confirman un crecemento sostido da economía galega nos últimos anos. Con todo, na primeira metade deste ano, obsérvase unha retardación no crecemento, e despois de case catro anos con taxas superiores ao 2,5 por cento, no segundo trimestre de 2019, o PIB galego creceu un 2,0 por cento. En consecuencia, o escenario macroeconómico para Galicia prolonga a dinámica expansiva da economía galega ao longo do horizonte da previsión, malia unha retardación no crecemento do PIB no ano 2019 e un crecemento sostido nos anos seguintes.

O escenario macroeconómico para os anos 2019-2020 mostra, desde a óptica da demanda, un crecemento baseado na demanda interna e un peor comportamento do sector exterior no ano 2019, que se recuperará no ano seguinte, conforme se recuperen os mercados internacionais. Desde a óptica da oferta prevese un retroceso do sector industrial no ano 2019, namentres os servizos e a construción moderarán gradualmente o seu crecemento. A celebración do Ano Xacobeo 2021 será un factor clave no sostemento do dinamismo da economía galega nos próximos anos, posto que motivará un incremento do consumo público e do investimento en infraestruturas no ano 2020. Neste contexto, a taxa de paro no ano 2019 diminuírá en 1,9 puntos respecto da do ano 2018. Para o 2020 a taxa de paro baixará ata o 10,6 por cento.

Unha vez máis volve manifestarse que Galicia experimentou un notable cambio no modelo de crecemento e que modificou a tendencia resultante da crise financeira de 2008. A produción de bens e servizos creceu a un bo ritmo, o que deu cabida a unha aceleración do índice de converxencia en renda por habitante coa Unión Europea. En consecuencia, a comunidade é hoxe menos dependente dos sectores particularmente sensibles ao cambio do ciclo, o que permite afrontar o futuro inmediato con expectativas máis sólidas e favorables.

No marco deste comportamento, hai que destacar que o orzamento da Comunidade Autónoma de Galicia contará en 2020 con douscentos noventa e nove millóns de euros máis que en 2019, de modo que a súa capacidade de gasto, tal e como se sinalou anteriormente, experimentou, desde o ano 2015, unha suba de máis de mil setecentos millóns de euros. Estas circunstancias facilitan as accións dirixidas a consolidar a recuperación económica, a desenvolver unhas novas políticas de impulso e a fortalecer a reactivación do emprego e mais axudan para alcanzar o obxectivo prioritario da acción de goberno: conseguir que a recuperación chegue a todos os fogares galegos.

Todo iso sen incrementar con cargas adicionais as xeracións futuras. O control da débeda pública é unha das bases do modelo de crecemento san en que se asenta a acción de goberno e é o froito da progresiva redución do déficit que vén realizando nestes últimos anos, de xeito que, durante eles, a ratio de endebedamento está totalmente estabilizada en Galicia. Conforme os datos publicados polo Banco de España, o endebedamento de Galicia é seis puntos inferior á media autonómica, situado no 24,4 por cento, e, grazas a este mellor comportamento, Galicia evitou na última década a emisión de máis de tres mil oitocentos millóns de euros de débeda. En todos estes anos, a Comunidade Autónoma cumpriu sempre o límite de débeda autorizado polo

Consello de Política Fiscal e Financeira (CPFF), e desde 2016 iniciou unha senda de redución do seu endebedamento, que continuará nos próximos exercicios.

Estes orçamentos enmárcanse no ámbito do Plan estratéxico de Galicia 2015-2020 e oriéntanse, polo tanto, á consecución dun modelo de crecemento económico baseado na innovación e no capital humano, que favoreza unha Galicia moderna e cohesionada social e territorialmente, que permita diminuír o desemprego e aumentar a produtividade e o benestar dos galegos e das galegas, e colabore para retomar a senda do crecemento demográfico. Débese destacar ao respecto que, en canto á actualización do cadro macroeconómico previsto para o 2020, e en canto á taxa de desemprego prevista para ese ano, poderán alcanzarse as previsións incluídas no Plan estratéxico de Galicia 2015-2020, que establecían un crecemento medio do PIB galego do 2,5 por cento neste período e unha taxa de paro do dez por cento ao rematar o ano 2020.

Hai xa cinco anos que se iniciou o proceso para a revisión do sistema de financiamento autonómico, e os problemas que orixinaba este modelo, cando a situación financeira daba lugar a unha redución moi importante dos recursos tributarios do sistema, tampouco se solucionaron co cambio de ciclo económico e a consecuente recuperación na recadación destes recursos. O diagnóstico da totalidade das comunidades autónomas puxo de manifesto a insuficiencia do actual modelo para proporcionar os recursos financeiros necesarios para a cobertura das necesidades de gasto que leva a prestación dos servizos da súa competencia, substancialmente dos considerados como servizos públicos fundamentais. A conclusión para a Comunidade Autónoma de Galicia non pode ser outra que a urxencia na aprobación dun novo modelo que solucione estas insuficiencias, en consonancia cos elementos diferenciais que concorren nas prestacións dos servizos que realiza.

Neste último ano, esta situación de urxencia viuse profundamente afectada como consecuencia das circunstancias extraordinarias que rodean a existencia dun goberno do Estado en funcións. As ditas circunstancias incidiron moi negativamente na provisión destes recursos a favor das comunidade autónomas.

En primeiro lugar, polo atraso na actualización dos recursos do sistema de financiamento a través da norma correspondente, de tal maneira que ata a publicación do Real decreto lei 13/2019, do 11 de outubro, polo que se regula esta actualización, non foi posible confirmar, para as comunidades autónomas que, como Galicia, aprobaron os seus orçamentos no ano en curso consonte a información recibida do Ministerio de Facenda en xullo de 2018, as contías que efectivamente ían corresponderlles no 2019 por cada un dos recursos do sistema de financiamento autonómico. Por esta circunstancia, estas comunidades víronse sometidas a un escenario de desequilibrio financeiro durante o período transcorrido desde o 1 de xaneiro ata a aprobación do real decreto lei mencionado.

En segundo lugar, porque a esta conxelación das entregas á conta haille que engadir novas tensións financeiras para o orzamento das comunidades autónomas. Por unha banda, a redución soportada na liquidación do sistema correspondente ao 2017 motivada polo cálculo dunha

liquidación do imposto sobre o valor engadido (IVE), que só ten en conta a recadación relativa a once meses, por aplicación na súa xestión do Sistema de subministración de información inmediata. Por outra banda, os aumentos de gastos que implica a aplicación dos decretos lei estatais ás competencias autonómicas, especialmente gravosos en materia de gastos de persoal.

En terceiro lugar, porque durante o ano 2019 o Consello de Ministros non adoptou, en aplicación do disposto no artigo 15 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, ningún acordo sobre os obxectivos de estabilidade orzamentaria e débeda pública referidos ao trienio 2020-2022 para o conxunto do sector público, e tampouco se realizou ningún Pleno do Consello de Política Fiscal e Financeira para informar sobre os obxectivos de estabilidade das comunidades autónomas.

En último lugar, o Goberno do Estado en funcións non aprobou tampouco o límite de gasto non financeiro para o 2020, nin o Ministerio de Facenda remitiu a comunicación coas entregas á conta do sistema para o ano 2020, e en canto á liquidación do ano 2018 a comunicación provisional realizouse no momento da publicación do Real decreto lei 13/2019, do 11 de outubro, e, polo tanto, despois de que o Parlamento de Galicia aprobase o teito de gasto da Comunidade para o 2020.

Ante este cúmulo de obstáculos para o manexo da información que, en relación co sistema de financiamento, debe ofrecer oficialmente o Goberno do Estado, os orzamentos de 2020 establecen as previsións dos recursos financeiros integrados no devandito sistema con base nos cálculos e nas estimacións que inicialmente realiza a Consellería de Facenda para a súa posterior contrastación e axuste coas contías que, de forma habitual e con carácter anual, facilita respecto daqueles o Ministerio de Facenda no seo do Consello de Política Fiscal e Financeira.

As estimacións da Consellería aséntanse, nun primeiro termo, sobre a actualización do Programa de estabilidade do Reino de España para o período 2019-2022, considerando tamén o informe que sobre a dita actualización realizou o pasado 9 de maio a Autoridade Independente de Responsabilidade Fiscal (Airef). Sobre esta base fíxanse como obxectivos de estabilidade orzamentaria para o devandito período os atribuídos para as comunidades autónomas na actualización, de xeito que para o ano 2020 se establece unha necesidade de financiamento do 0,1 por cento do PIB, e para os anos 2021 e 2022, equilibrio orzamentario.

Nun segundo termo, consideran a información que sobre a recadación dos recursos tributarios do sistema xestionados pola Axencia Estatal de Administración Tributaria ofrece esta nas súas estatísticas de publicación mensual, co obxecto de observar o comportamento que se produce no 2019 e, sobre todo, de utilizar as cifras de recadación de 2018, que a estas alturas son practicamente as definitivas, para os efectos de determinar as previsións da liquidación do sistema de financiamento correspondente a ese exercicio. Considérase tamén a información que sobre a evolución dos impostos directos e indirectos conteñen as proxeccións orzamentarias recollidas para o 2020 na actualización do Programa de estabilidade 2019-2022, que se contrastan coa información que sobre as previsións de ingresos para o 2019 contiña o Proxecto de orza-

mentos xerais do Estado, presentado ante as Cortes Xerais, aínda que non foi obxecto de aprobación. Finalmente, considéranse como referencias as estimacións de crecementos medios que, en relación co período 2019-2022, realiza a Airef para cada unha das principais figuras tributarias cedidas ás comunidades autónomas no seu informe sobre a actualización do Programa de estabilidade e analízanse as recomendacións do Consello da Unión Europea do pasado 2 de xullo.

Como resultado da utilización de todas estas fontes establecéronse unhas previsións de ingresos do sistema de financiamento con criterios obxectivos, razoables e prudentes, de xeito que as ditas previsións recollen, respecto das formuladas pola Airef, un diferencial representativo da tendencia á baixa que, no mes de setembro, están a mostrar os últimos datos coñecidos sobre o crecemento das variables económicas.

Verbo dos recursos propios non financeiros da Comunidade Autónoma, nos cales se inclúen os tributos cedidos xestionados pola Xunta, os tributos propios, os prezos públicos e privados e mais os ingresos patrimoniais, cóidase que o seu importe apenas reflectirá variacións no ano 2020. A súa evolución estable depende en gran medida da evolución dos principais tributos cedidos: o imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados e o imposto sobre sucesións e doazóns. No caso do primeiro deles, a recuperación do mercado da vivenda, coa evolución á alza dos prezos dos inmobles, produce un aumento das súas bases impositivas, con moderados incrementos na súa recadación que permiten absorber a diminución na recadación do imposto sobre o patrimonio, como consecuencia de reverter a suba da tarifa aprobada no ano 2013 por mor da crise, de xeito que se volve ter a mesma tributación que establece a normativa estatal con carácter xeral.

No 2011 aprobouse a Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina e sustentabilidade orzamentaria, en virtude da cal se consolidou legalmente a fixación a priori do límite de gasto non financeiro como medida de garantía do cumprimento do obxectivo de estabilidade e da regra de gasto dentro do proceso de elaboración orzamentaria. Ao amparo do punto un do artigo 12 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira, unha vez determinado o obxectivo de estabilidade orzamentaria da Comunidade Autónoma, o Consello da Xunta de Galicia acordou o límite de gasto non financeiro dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o exercicio 2020 en 10.160 millóns de euros. O gasto non financeiro establecido nos orzamentos da Comunidade Autónoma para o ano 2020 axústase ao citado teito de gasto.

II

Na parte dispositiva, a lei estrutúrase en seis títulos, dezaseis disposicións adicionais, dúas disposicións transitorias e tres disposicións derradeiras.

A parte esencial da Lei de orzamentos recóllese no título I, relativo á aprobación dos orzamentos e ao réxime das modificacións de crédito, por canto no seu capítulo I, baixo a rúbrica «Aprobación dos créditos e do seu financiamento», se aproban os ingresos e gastos que com-

poñen os orzamentos da Comunidade Autónoma, integrados polos da Administración xeral, os dos organismos autónomos, os correspondentes ás entidades públicas instrumentais de asesoramento e consulta –que, para os efectos orzamentarios, teñen a consideración de organismos autónomos–, os das axencias públicas autonómicas, os das entidades públicas empresariais, os dos consorcios autonómicos, os das sociedades mercantís e os das fundacións.

Neste capítulo I defínese o ámbito dos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia tendo en conta a tipoloxía das entidades públicas instrumentais do sector público autonómico previstas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

Dentro deste capítulo detállanse os beneficios fiscais que afectan os tributos cedidos total ou parcialmente polo Estado e sinálase así mesmo o importe das subvencións reguladoras consideradas na normativa de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia. Finalmente, dentro dos artigos especificamente destinados aos orzamentos das entidades instrumentais, autorízanse as dotacións iniciais das subvencións de explotación e de capital ás entidades públicas empresariais e ás sociedades mercantís.

O capítulo II deste título, «Das modificacións orzamentarias», regula os principios e as competencias específicas en materia de modificacións orzamentarias, as regras de vinculación que afectan os créditos orzamentarios, a determinación dos que teñen natureza de créditos ampliables, entre os que se inclúen os créditos que financien a gratuidade na educación infantil de 0 a 3 anos para o segundo fillo ou filla e sucesivos, e as limitacións aplicables ás transferencias de créditos. No suposto de se prorrogar os orzamentos xerais do Estado, a xeración de crédito da liquidación do ano 2018 realizarase xunto coa comunicación do Ministerio de Facenda no mes de xaneiro das entregas á conta.

O título II, relativo aos «Gastos de persoal», estrutúrase en catro capítulos.

O capítulo I, dedicado aos gastos do persoal ao servizo do sector público, consolida no ano 2020 o incremento das retribucións do persoal ao servizo do sector público, en aplicación do establecido no Real decreto lei 24/2018, do 21 de decembro, polo que se aproban medidas urxentes en materia de retribucións no ámbito do sector público.

Ademais, consolídase a retribución adicional ao complemento de destino previsto pola Orde do 15 de xaneiro de 2019 pola que se publica o Acordo de concertación do emprego público de Galicia. Neste acordo establecéronse melloras retributivas para o persoal, periodificadas no período 2019-2021, para os efectos de que o impacto económico se axuste ás disponibilidades orzamentarias e ao incremento adicional da masa salarial autorizado pola normativa básica do Estado.

Así mesmo, recolle que para o ano 2020 só se poderá proceder, no sector público, á incorporación de novo persoal con suxeición aos límites e aos requisitos establecidos na normativa básica estatal, respectando, en todo caso, as disponibilidades orzamentarias do capítulo I dos co-

respondentes orçamentos de gastos. No resto do capítulo regúlase a contratación de persoal laboral temporal, de persoal funcionario interino e de persoal vinculado ás encomendas de xestión.

O capítulo II, baixo a rúbrica «Dos réximes retributivos», establece que para o ano 2020 as retribucións dos altos cargos e outro persoal directivo, das persoas titulares das delegacións da Xunta de Galicia no exterior e dos consellos de administración non experimentarán un incremento respecto das vixentes no ano 2019. Igualmente, no que atinxe o persoal funcionario, o persoal laboral, o persoal ao servizo das institucións sanitarias e o persoal dos corpos de funcionarios ao servizo da Administración de xustiza, aquelas manteranse nas contías vixentes o 31 de decembro de 2019.

Todo isto sen prexuízo do recollido na disposición adicional oitava, que establece que as retribucións do persoal do sector público previstas para o ano 2020 serán obxecto de adecuación ao determinado no II Acordo Goberno-sindicatos para a mellora do emprego público e as condicións de traballo, do 9 de marzo (Boletín Oficial del Estado do 26 de marzo de 2018), no momento en que se habilite pola normativa da Administración xeral do Estado. Polo tanto, en previsión da aplicación do disposto na disposición adicional oitava dótese un fondo retributivo que permita asumir o incremento previsto no sinalado acordo.

O capítulo III, dedicado a «Outras disposicións en materia de réxime de persoal activo», recolle que para o ano 2020 as relacións de postos de traballo deberán modificarse para as axustar ás previsións orçamentarias que se deduzan do anexo de persoal, sen que se poidan prover aqueles postos para os cales non estea prevista dotación, e mais que no anexo de persoal non poderán existir códigos de liñas orçamentarias que non amparen créditos para dotacións de postos de traballo, substitucións de persoal temporal ou para conceptos retributivos. O resto do capítulo regula os requisitos para a determinación ou modificación das retribucións do persoal laboral e non funcionario, o persoal directivo das entidades instrumentais do sector público da Comunidade Autónoma, o nomeamento do profesorado interino a tempo parcial en centros docentes non universitarios, os profesores e as profesoras de corpos docentes e o persoal eventual e de gabinete.

O capítulo IV, dedicado ás «Universidades», fixa o límite máximo dos custos de persoal das tres universidades galegas, as retribucións adicionais do persoal ao seu servizo e a obriga de comunicación mensual da provisión de persoal laboral temporal para cubrir necesidades docentes urxentes e inaprazables. Así mesmo, establécese que as universidades poderán aplicar a taxa de reposición prevista na normativa básica estatal, con respecto das dispoñibilidades orçamentarias dotadas no capítulo I.

O título III, «Operacións de endebedamento e garantía», estrutúrase en dous capítulos, relativos ás operacións de crédito e ao afianzamento por aval.

No primeiro destes capítulos establécese para o ano 2020 a posición neta debedora da Comunidade Autónoma, a cal se incrementará nunha contía máxima equivalente ao 0,1 por

cento do PIB rexional, co que se acomoda aos límites establecidos polo Consello de Política Fiscal e Financeira para este exercicio. Tamén se regulan neste capítulo as operacións de débeda de tesouraría, a formalización doutras operacións financeiras e o endebedamento das entidades instrumentais do sector público. No tocante ao endebedamento das entidades instrumentais do sector público recóllese a posibilidade, para os préstamos directos, de que se poidan formalizar entre as entidades financeiras e os adxudicatarios ou as adxudicatarias que, estando en réxime de alugamento, decidan adquirir as vivendas que foron cedidas en uso ao Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS) e para as execucións de hipotecas de vivendas de promoción pública da adxudicación ou cesión de remate delas a prol do IGVS.

No capítulo II, relativo ao «Afianzamento por aval», en canto ao apoio financeiro aos proxectos empresariais, mantense para o 2020 a contía máxima dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción Económica, cun importe de cincocentos millóns de euros.

No título IV, «Xestión orzamentaria», mantéñense os preceptos relativos á intervención limitada, a fiscalización das operacións de endebedamento da Comunidade Autónoma, a fiscalización dos nomeamentos ou dos contratos de substitución do persoal, a identificación dos proxectos de investimento, a autorización do Consello da Xunta para a tramitación de determinados expedientes de gasto, a regulación das transferencias de financiamento, as subvencións nominativas, a concesión directa de axudas e subvencións, a acreditación do cumprimento das obrigas tributarias, o pagamento mensual de axudas e subvencións que se conceden a persoas físicas para financiar estudos de investigación, o informe preceptivo e vinculante da Consellería de Facenda, que, sen prexuízo da análise de risco que realice o xestor, determina os efectos sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria nos préstamos concedidos con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, e os expedientes de dotación artística e mais o módulo económico de distribución de fondos públicos para o sostemento de centros concertados. Neste establécese a posibilidade da aceptación pola Administración autonómica de pagamentos á conta para as retribucións do persoal docente do colectivo de empresas do ensino privado, desde o 1 de xaneiro ata o momento en que asinen as táboas salariais para o ano 2020.

O título V, dedicado ás «Corporacións locais», estrutúrase en dous capítulos.

O primeiro deles, dedicado ao financiamento e á cooperación con estas entidades, detalla as transferencias que lles corresponden como consecuencia de convenios e subvencións, así como a participación dos concellos nos tributos da Comunidade Autónoma a través do Fondo de Cooperación Local. En relación con este fondo, a lei fixa unha porcentaxe homoxeneizada de participación, e desagregase esta en fondo base, para recoller a mesma contía que se establece no ano 2011, e en fondo adicional, para recoller o incremento debido á maior recadación dos capítulos I, II e III de Administración xeral desde aquel ano ata o 2019. Establécese o sistema de distribución entre a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) e os concellos para o fondo base, de maneira que estes recibirán segundo o coeficiente de repartición que lles correspondeu no ano 2011. O fondo adicional repartirase no ano 2020 conforme o acordo da Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Coopera-

ción Local. Entre os criterios aprobados para a repartición destaca os concellos con institucións penitenciarias no seu termo municipal, os concellos de menos de cincuenta mil habitantes que teñen que asumir os gastos de funcionamento dos centros de saúde da súa titularidade, os concellos que teñen que asumir o financiamento dos custos de mantemento dos conservatorios de grao medio, os concellos resultantes dun proceso de fusión en cumprimento do sinalado na Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, os concellos que teñen que asumir o financiamento dos servizos de emerxencia de carácter supramunicipal e os concellos que teñen que asumir o financiamento das redes de faixas secundarias de xestión da biomasa para a prevención de incendios.

O capítulo II deste título regula o procedemento de compensación e retención de débedas dos concellos contra os créditos que lles corresponden pola súa participación no Fondo de Cooperación Local de maneira similar ao ano 2019.

No título VI, relativo ás «Normas tributarias», inclúese un único precepto para establecer os criterios de afectación do imposto sobre o dano ambiental e o canon eólico.

O contido desta Lei de orzamentos complétase coas disposicións adicionais, transitorias e derradeiras referidas, nas cales se recollen uns preceptos de índole moi variada.

Entre as disposicións adicionais regúlase a información ao Parlamento; o orzamento inicial e os requisitos de creación para as axencias que se poidan constituír neste exercicio; a autorización de orzamentos en entidades instrumentais de nova creación; a obriga de adecuar os estados financeiros das entidades instrumentais ás transferencias; as normas para a remisión de información económico-financieira e o control desta, coa finalidade de recoller as obrigas en relación co inventario das entidades dependentes da Comunidade Autónoma de Galicia e, doutra banda, para adaptar as normas sobre a competencia da Intervención Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia á normativa vixente, en relación coas axencias e cos consorcios adscritos á Comunidade Autónoma que deben auditar as súas contas anuais; as porcentaxes de gastos xerais de estrutura que hai que aplicar nos contratos de obra; a venda de solo empresarial por parte do Instituto Galego da Vivenda e Solo; as prestacións extraordinarias para as persoas beneficiarias de pensións e subsidios non contributivos, e no relativo aos gastos de persoal, a autorización para a modificación dos cadros de persoal do Servizo Galego de Saúde, o persoal contratado ao abeiro do Plan nacional de formación e inserción profesional, as medidas en relación co V Convenio colectivo único para o persoal laboral, as normas de especial aplicación en materia de recursos educativos complementarios de ensino público, e no caso dos centros concertados, de se aprobar algunha variación nas contías dos módulos estatais de distribución de fondos públicos para o seu sostemento, aplicarase a mesma variación porcentual aos módulos fixados no anexo IV desta lei.

En canto á disposición relativa ás prestacións familiares por coidados de fillos e fillas menores, establécese como requisito para a súa obtención o cumprimento das condicións que dite a Consellería de Política Social. A disposición adicional décimo sexta regula o dereito a percibir

unha axuda económica de mil douscentos euros, a razón de cen euros mensuais, a través da Tarxeta Benvida para todas as familias que teñan un fillo ou unha filla ou adopten un neno ou unha nena menor dun ano no 2020. Adicionalmente, para aquelas familias con renda igual ou inferior a vinte e dous mil euros a axuda ampliarase no segundo ano de vida e ata que o neno ou a nena cumpra tres anos, ou ata que se cumpran tres anos do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos. A contía das axudas para as familias con estas rendas será de seiscentos euros por ano, a razón de cincuenta euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o primeiro; de mil douscentos euros por ano, a razón de cen euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o segundo, e de dous mil catrocentos euros por ano, a razón de douscentos euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o terceiro ou sucesivos. Para as familias que residan no rural e para as que teñan o terceiro fillo ou a terceira filla e sucesivos, a axuda incrementarase nas condicións que estableza a Consellería de Política Social.

As disposicións transitorias regulan a adecuación das entidades públicas instrumentais e a dotación gradual do Fondo de Continxencia de Execución Orzamentaria que xa se prevían na Lei de orzamentos do ano 2019.

As tres últimas disposicións derradeiras regulan o desenvolvemento, a vixencia e a entrada en vigor da lei.

XII.2. MEDIDAS FISCAIS E ADMINISTRATIVAS DE ACOMPAÑAMENTO PREVISTAS PARA A SÚA ENTRADA EN VIGOR NO ANO 2020

I

Os orzamentos requiren para a súa completa aplicación a adopción de diferentes medidas, unhas de carácter puramente executivo e outras de carácter normativo, que, pola súa natureza, deben adoptar rango de lei e que, como precisou o Tribunal Constitucional, non deben integrarse nas leis anuais de orzamentos xerais senón en leis específicas.

O debate doutrinal acerca da natureza das chamadas leis de acompañamento foi resolto polo Tribunal Constitucional, que configurou este tipo de normas como leis ordinarias cuxo contido está plenamente amparado pola liberdade de configuración normativa da que goza o lexislador e que permiten unha mellor e máis eficaz execución do programa do Goberno nos distintos ámbitos nos que desenvolve a súa acción.

Desde esta perspectiva, tendo presente a actividade que desenvolve a Comunidade Autónoma de Galicia, cuxos obxectivos se explicitan na Lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o ano 2020, e co obxecto de contribuír a unha maior eficacia e eficiencia destes, a presente lei contén un conxunto de medidas referidas a diferentes áreas de actividade que,

con vocación de permanencia no tempo, contribúan á consecución de determinados obxectivos de orientación plurianual perseguidos pola Comunidade Autónoma a través da execución orzamentaria.

Este é o fin dunha norma cuxo contido esencial o constitúen as medidas de natureza tributaria, aínda que se incorporan outras de carácter e organización administrativos.

II

A estrutura desta lei divídese en dous títulos: o primeiro dedicado ás medidas fiscais e o segundo, ás de carácter administrativo.

O título I, relativo ás medidas fiscais, está dividido en dous capítulos.

O capítulo I introduce medidas en materia de tributos cedidos. Así, no que atinxe o imposto sobre a renda das persoas físicas introdúcense modificacións puntuais en determinadas deducións por investimento co fin de suprimir o límite máximo de participación na sociedade nos supostos de sociedades laborais ou cooperativas compostas unicamente por dúas persoas socias. Alén diso, prevense dúas novas deducións na cota íntegra autonómica coa finalidade, por un lado, de permitir a dedución das cantidades investidas para mellorar a cualificación enerxética en edificios de vivendas ou en vivendas unifamiliares, e, por outro lado, de que as axudas ou subvencións recibidas polos deportistas recoñecidos como de alto nivel de Galicia non se vexan minoradas pola súa tributación, impulsando dese modo o deporte de alto nivel en Galicia.

En relación co imposto sobre sucesións e doazóns, increméntase a redución por parentesco do grupo II, co que se segue na senda, xa iniciada en 2016, de lograr manter íntegro o patrimonio familiar e a capacidade económica da familia. Ademais, introdúcense modificacións nas reducións pola adquisición de bens e dereitos afectos a unha actividade económica e de participacións en entidades coa finalidade de continuar na senda de favorecer as empresas familiares que permanecen dentro do ámbito familiar xeración tras xeración, reforzando a aposta polo desenvolvemento do tecido empresarial de orixe familiar.

Por último, no imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados incorpórase a regulación do tipo de gravame aplicable na adquisición de vivendas nas parroquias que teñan a consideración de zonas pouco poboadas ou áreas rurais, co obxectivo de fomentar a adquisición de vivenda nestas zonas e de promover o asentamento con carácter permanente, cos conseguintes beneficios que iso supón para a contorna.

O capítulo II, relativo aos tributos propios, está integrado por tres preceptos.

No primeiro deles, sobre taxas, por un lado prevese a elevación dos tipos das taxas de contía fixa e, por outro, introdúcense diversas modificacións na Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia, consistentes tanto na creación de novas taxas como na modificación dalgunhas vixentes.

O seguinte precepto introduce modificacións na regulación do canon da auga e do coeficiente de vertedura que estriban, esencialmente, no establecemento dun sistema tarifario que evite as disfuncións advertidas, na práctica, na modalidade de carga contaminante. Así, co novo réxime, na modalidade de carga contaminante será aplicable un tipo de gravame xeral, que se aplicará sobre o volume de auga usado ou consumido, e un tipo de gravame especial determinado en función da carga contaminante. A carón das modificacións derivadas deste novo réxime, tamén se incorporan medidas tendentes a facilitar o cobramento dos importes de canon da auga xunto co resto dos conceptos contidos na factura da auga, e introdúcese previsións relacionadas co emprego de medios electrónicos.

No último precepto do capítulo II introdúcese unha modificación na regulación do imposto sobre o dano medioambiental causado por determinados usos e aproveitamento da auga encorada co fin de arbitrar un sistema que simplifique a xestión. Así, naqueles supostos en que non coincida o contribuínte co titular da concesión e os usuarios da toma de auga sexan unha pluralidade de persoas prevese que o titular da concesión sexa suxeito pasivo substituto do contribuínte coa posibilidade de exixir a débeda tributaria dos contribuíntes, de xeito que se manteña a debida correspondencia co principio «quen contamina, paga», recaendo a carga tributaria naquel que pode adoptar as medidas conducentes á redución do dano medioambiental ou que se beneficia do referido dano medioambiental. Prodúcese así unha correcta atribución da carga tributaria no produtor do dano ao ambiente, co que se cumpre a finalidade extrafiscal e se interioriza o custo que o contribuínte externaliza á sociedade.

O título II, relativo ás medidas administrativas, está dividido en catorce capítulos.

O capítulo I aborda medidas en materia de emprego público. Por un lado, introdúcese modificacións na Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia, coa finalidade fundamental de crear varias escalas e especialidades dos corpos e da agrupación profesional do persoal funcionario de administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, así como dos corpos de administración especial.

Por outro lado, modifícase a Lei 6/1985, do 24 de xuño, do Consello de Contas de Galicia, co fin de introducir nela unha nova disposición transitoria para regular un sistema transitorio de progresión na carreira administrativa que resulte de aplicación ao persoal funcionario que preste servizos no Consello de Contas de Galicia, que siga a liña do previsto no número 4 da disposición transitoria oitava da Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia.

No capítulo II introdúcese modificacións nos artigos do texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro, relativos á Conta Xeral da Comunidade Autónoma, coa finalidade fundamental da súa adaptación á regulación do sector público autonómico contida na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

O capítulo III introduce, en primeiro lugar, unha modificación da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia. Entre as medidas que xa se teñen incorporado na Administración autonómica dirixidas á racionalización de procedementos, hai que engadir a ampliación do prazo de vixencia, de catro a seis anos, das declaracións de impacto ambiental. Esta ampliación impleméntase co obxecto de acadar os obxectivos da avaliación do impacto ordinaria, ao mesmo tempo que se garanta a adecuada prevención e, se for o caso, corrección dos impactos derivados da análise técnica dos expedientes, sen o freo que pode supoñer a realización dunha nova avaliación que non derive nun resultado diferente do finalizado en primeiro termo e que supoñería un atranco na tramitación dos expedientes e, por tanto, nas iniciativas dos distintos sectores produtivos galegos. Ademais, a Lei 9/2018, do 5 de decembro, pola que se modifica a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, de ámbito estatal, conseguiu unha regulación máis eficaz do proceso de avaliación de impacto ambiental, adaptando as diversas etapas de que consta este proceso aos principios comunitarios de «mellor lexislación» e de redución de cargas administrativas para os cidadáns, garantindo a mellora da protección do ambiente e da saúde humana, e velando polo mantemento da diversidade de especies e a conservación da capacidade de reprodución do ecosistema como recurso fundamental da vida e o aumento da eficiencia no uso dos recursos naturais, mediante un sistema de toma de decisións sobre investimentos, tanto públicos como privados, máis previsible e sustentable a longo prazo. Esta regulación supón un reforzo das avaliacións de impacto ambiental, prestando máis atención a determinadas áreas como a eficiencia dos recursos, o cambio climático e a prevención de riscos, que agora se reflicten mellor no proceso de avaliación. Esta circunstancia posibilita a ampliación do prazo de vixencia das declaracións de impacto ambiental, de modo que se poida lograr o desenvolvemento produtivo e económico da Comunidade Autónoma conxunta e paralelamente coa garantía da preservación do ambiente.

O capítulo III tamén recolle outras medidas en materia de medio ambiente e territorio. Así, dunha parte, modifícase puntualmente a Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, co fin de ampliar o ámbito de actuación dos plans de acción da paisaxe.

Doutra parte, para favorecer a práctica da caza sobre o xabaril e incrementar a efectividade no control das súas poboacións, modifícase a Lei 13/2013, do 23 de decembro, de caza de Galicia, para permitir a caza desta especie mediante modalidades que comunmente se utilizan para a caza menor e que contribúan a aumentar a efectividade do aproveitamento cinético desta especie.

Modifícanse a Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, e os seus desenvolvementos, coas seguintes finalidades: a) facer extensible ao solo urbano non consolidado e ao solo urbanizable a posibilidade de cumprir o deber de cesión mediante a substitución da entrega de solo polo seu valor en metálico; b) definir o solo rústico de protección de espazos naturais tendo en conta a regulación contida na recente Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia; c) realizar axustes puntuais na regulación das condicións xerais das edificacións no solo rústico co fin de evitar dúbidas na interpretación e aplicación da lei e do seu regulamento de desenvolvemento; d) recuperar e poñer en valor as edificacións tradicionais

existentes en calquera categoría de solo rústico e no solo de núcleo rural; e) clarificar a regulación da tramitación dos expedientes de delimitación do solo de núcleo rural; f) reforzar a seguridade xurídica e dotar de maior estabilidade o tráfico inmobiliario, clarexando o réxime xurídico vixente para as edificacións que se encontran en situación de fóra de ordenación e aquelas preexistentes á aprobación definitiva do planeamento que non sexan plenamente compatibles coas súas determinacións, pero que non estean incursas na situación de fóra de ordenación, así como aquelas para as cales xa transcorresen os prazos para a adopción de medidas de restauración da legalidade urbanística; e g) garantir a seguridade xurídica, clarexando determinadas previsións do réxime transitorio da lei e dun dos seus decretos de desenvolvemento.

Na Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia, introdúcese modificacións puntuais dirixidas substancialmente a corrixir erros ou omisións postos de manifesto na aplicación da dita lei.

Por último, o capítulo III aborda a modificación puntual da Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, coa finalidade, seguindo a liña doutras leis autonómicas e estatais, de prever un prazo de prescrición da obriga de reparar o dano causado de quince anos desde que a Administración ditou o acto que acorde a súa imposición, o que deberá entenderse sen prexuízo da aplicación da Lei 26/2007, do 23 de outubro, de responsabilidade medioambiental, para a reparación dos danos medioambientais regulados nela.

O capítulo IV recolle medidas en materia de medio rural que atinxen tres textos legais.

Por unha banda, modifícase a Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, coa finalidade de incidir na cooperación e colaboración entre administracións contra os incendios forestais, como servizo de interese xeral, e establecer a nivel legal un sistema público de xestión da biomasa que garanta a máis eficaz e eficiente actuación das administracións públicas competentes na materia de prevención de incendios forestais, de cara a protexer a seguridade das persoas e dos bens.

Por outra banda, é obxecto de modificación a Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras, para completar a listaxe de definicións e, especialmente, para introducir un novo artigo relativo ao fomento da mobilización de terras a través do programa de aldeas modelo, deseñado como un sistema para recuperar e poñer en valor as terras circundantes a núcleos de poboación, incluíndo total ou parcialmente as súas faixas secundarias de protección de biomasa, coa finalidade de recuperar a capacidade agronómica do perímetro do proxecto, a súa rehabilitación e recuperación arquitectónica e urbanística e a promoción do emprego e a dinamización socioeconómica.

Introdúcese una nova disposición adicional na Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, co fin de ampliar o prazo de vixencia da declaración de impacto ambiental dos proxectos de concentración parcelaria, tendo en conta a especificidade dos procesos de reestruturación parcelaria que abordan as deficiencias estruturais das explota-

cións agrarias na procura da súa viabilidade técnico-económica, os cales resultan, non obstante, dilatados temporalmente dada a súa complexidade procedemental, que en Galicia, se cabe, se volve aínda máis complexo ao acusarse unha alta fragmentación da propiedade, que dificulta notablemente o avance nos ditos procesos de mellora da estrutura territorial.

No capítulo V modifícase a Lei 4/2013, do 30 de maio, de transporte público de persoas en vehículos de turismo de Galicia, coa finalidade fundamental de regular os supostos en que as tarifas dos servizos de taxi terán o carácter de máximas e de prever o réxime aplicable en tales casos co fin de dotar de maior flexibilidade o exercicio da actividade á vez que queden garantidos os dereitos das persoas usuarias. Ademais, introdúcese modificacións puntuais respecto aos requisitos exixibles ás persoas condutoras, co fin de incluír o réxime de autónomo colaborador, e á capacidade dos vehículos, co obxectivo de avanzar cara á universalización do servizo de taxi e a súa prestación de xeito non discriminatorio. Do mesmo xeito, abórdase unha previsión en liña coa recente modificación do artigo 107.3 do Regulamento da Lei de ordenación dos transportes terrestres, aprobado polo Real decreto 1211/1990, do 28 de setembro. Finalmente, na liña avalada polo Tribunal Supremo, a prestación de servizos de transporte público en vehículos de turismo mediante arrendamento de vehículos con condutor require dunha contratación previa por parte das persoas usuarias, polo que se fai necesario fixar legalmente a antelación mínima que debe darse entre a contratación previa do servizo e a súa prestación material por parte da empresa, co fin, precisamente, de garantir que a dita contratación é anterior a esta última, e regular tamén a forma en que debe deixarse constancia da contratación dos servizos e, concretamente, do intervalo temporal transcorrido entre a contratación e a prestación do servizo; constancia que resulta esencial para o necesario seguimento do seu cumprimento.

No mesmo capítulo V recóllense modificacións da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia. Así, en materia de estudos e proxectos e de obras, trátase de simplificar e acurtar os trámites necesarios para a definición e materialización dos proxectos promovidos polas administracións competentes en materia de estradas e tamén de clarificar que o réxime derivado da declaración de interese xeral, da utilidade pública e da necesidade de ocupación dos bens e de adquisición dos dereitos necesarios para a execución das obras promovidas pola administración titular da estrada se estende tamén ás reposicións de servizos afectados pola execución das obras. E, por outra banda, en materia de intervención administrativa nas zonas de protección do dominio público viario, introdúcese un réxime de declaración responsable para determinadas obras co fin de introducir criterios de axilidade, simplicidade e eficacia que, sen menoscabo da regulación dos usos que afectan o demanio viario, permitan compatibilizar a necesaria supervisión administrativa coa simplificación de trámites e prazos para un grupo de actuacións.

No capítulo VI recóllense modificacións puntuais da Lei 6/2017, do 12 de decembro, de portos de Galicia, coa finalidade fundamental de corrixir erros e imprecisións de redacción, así como de completar o réxime aplicable ás solicitudes de autorizacións temporais de uso de postos de amarre.

O capítulo VII, en materia de política social, contén modificacións de varias disposicións normativas.

Por un lado, na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, introdúcese previsións destinadas a precisar o réxime de responsabilidades e a regular cuestións relativas ao procedemento e á competencia en materia sancionadora, así como a incluír a posibilidade de imposición de multas coercitivas. Ademais, atendendo a razóns de impulso demográfico e de conciliación, así como de apoio ás familias galegas, incorpórase á dita lei unha nova disposición adicional sobre actuacións para conseguir a gratuidade da atención educativa nas escolas infantís de 0-3 anos para segundos fillos ou fillas e sucesivos.

Por outro lado, modifícase a Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, coa finalidade de que, no caso de acceso a unha actividade laboral, o importe do tramo de transición ao emprego sexa, como mínimo, do 25 % do IPREM, así como co obxectivo de clarear a redacción da lei no que atinxe a subscrición do convenio de inclusión sociolaboral e a elaboración do itinerario de inserción sociolaboral.

Por último, introdúcese modificacións puntuais en normas regulamentarias ao concorreren razóns de urxencia que demandan a súa adopción inmediata pola presente lei, sen prexuízo do indicado na disposición derradeira primeira respecto das ulteriores modificacións que se efectúen das ditas normas regulamentarias. Así:

a) No Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa Individual de Atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, posibilitábase facilitar o acceso a unha prestación inmediata do sistema sen excluír a posterior incorporación a un recurso público e introdúcese mecanismos tendentes a garantir a continuidade da atención nos supostos de tránsito desde o sistema educativo ao sistema de servizos sociais.

b) No Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia, realízanse, en primeiro lugar, as adaptacións necesarias para a tramitación electrónica dos procedementos, e, en segundo lugar, trátase de cinguir o ámbito de supervisión dos informes técnicos que se emitan nos procedementos de autorización dos centros e programas de servizos sociais á verificación do cumprimento dos requisitos específicos esixidos pola normativa de aplicación segundo a tipoloxía do centro ou programa de que se trate.

c) No Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento do seu custo, por un lado, acomódase a normativa autonómica en materia de teleasistencia ao establecido na Resolución do 15 de xaneiro de 2018, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade,

pola que se publica o Acordo do Consello Territorial de Servizos Sociais e do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, sobre determinación do contido do servizo de teleasistencia básica e avanzada, e, por outro lado, facilítase que a atención ás persoas en situación de dependencia moderada (grao I) poida proporcionarse a través dun recurso residencial, xa sexa nunha residencia, nun fogar residencial ou nunha vivenda comunitaria.

d) No Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, no relativo á tramitación da renda de inclusión social de Galicia e das axudas de inclusión social, introdúcese as adaptacións necesarias para acomodar a norma ao novo réxime derivado das modificacións introducidas na Lei 10/2013, do 27 de novembro, de xeito que quede garantida a súa inmediata efectividade.

No capítulo VIII inclúense medidas en materia de economía e emprego. Recóllese nel a modificación da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, co fin de adaptar o réxime de convocatorias da asemblea xeral ao emprego de medios electrónicos e de permitir que unha cooperativa de traballo asociado poida contratar persoas en risco de exclusión, favorecendo así a súa paulatina inserción sociolaboral.

Na Lei 13/2010, do 17 de decembro, de comercio interior de Galicia, amplíanse os suxeitos que poden solicitar a autorización comercial autonómica no caso de establecementos comerciais de carácter individual, co que se facilita así o acceso á actividade comercial.

Tamén é obxecto de modificación neste capítulo a Lei 2/2012, do 28 de marzo, galega de protección xeral das persoas consumidoras e usuarias, coa finalidade de adecuar a dita lei ao previsto na Directiva 2013/11/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de maio de 2013, relativa á resolución alternativa de litixios en materia de consumo, e na súa norma de transposición ao ordenamento interno, a Lei 7/2017, do 2 de novembro.

Por último, o capítulo aborda a modificación da Lei 5/2013, do 30 de maio, de fomento da investigación e da innovación de Galicia, coa finalidade de flexibilizar a estrutura e a organización do Plan Galego de I+D+i, facilitando a súa articulación con outros plans ou estratexias que incidan na mesma temática, permitindo incluso, cando sexa posible, que un mesmo documento responda ás distintas necesidades de planificación da I+D+i.

O capítulo IX inclúe medidas en materia de cultura e turismo con dous obxectivos fundamentais. Por unha banda, unha mellor ordenación da sinalización dos Camiños de Santiago e, por outra, para o establecemento dunha regulación das vivendas de uso turístico acorde e coherente co modelo turístico de excelencia, calidade, sustentabilidade e garantía dos dereitos das persoas usuarias turísticas previsto na Lei 7/2011, do 27 de outubro, do turismo de Galicia, e á vez respectuosa cos principios de necesidade e de proporcionalidade exixidos pola Lei 17/2009, do 23 de novembro, sobre o libre acceso ás actividades de servizos e o seu exercicio, e pola Lei 20/2013, do 9 de decembro, de garantía da unidade de mercado.

Así, é necesario velar por unha prestación de servizos turísticos que garanta a adecuada protección dos dereitos das persoas usuarias dos ditos servizos, nos termos dos artigos 11 e seguintes da Lei 7/2011, do 27 de outubro, e que evite erros e confusións respecto dos servizos amparados pola normativa turística que atenten contra tales dereitos e contra a boa fe nas transaccións comerciais. Ademais, a procura dun desenvolvemento turístico sustentable, a busca da excelencia e da calidade turísticas e o desenvolvemento dos valores propios da cultura e da identidade galegas a través do turismo constitúen obxectivos de política social e cultural que, xunto coa protección do contorno urbano, demandan medidas tendentes a evitar un modelo turístico desordenado que poida afectar a súa sustentabilidade e a convivencia, en contraposición ao mandato establecido no artigo 20 da dita lei dunha ordenación racional, equilibrada e sustentable dos recursos turísticos, e que non responda aos obxectivos mencionados. Concorren, pois, varias razóns imperiosas de interese xeral que xustifican a modificación da regulación sobre as vivendas de uso turístico contida no artigo 65 bis daquel texto legal.

Neste sentido, procede salientar que a competencia autonómica en materia de ordenación do turismo exige definir os distintos tipos de establecementos e aloxamentos turísticos e establecer os requisitos para cada un deles. Sobre esta base, en relación coas vivendas de uso turístico, claréxase que só terán esa condición aquelas que sexan obxecto de cesión cunha finalidade turística, entendendo que tal finalidade existe cando a cesión se realice de maneira reiterada e a cambio de contraprestación económica, para unha estadía de curta duración, mantendo o concepto de estadía de curta duración xa recollido na redacción anterior do precepto e incorporando no texto legal o que debe entenderse por reiteración.

Na procura da atención ás razóns imperiosas de interese xeral apuntadas, as vivendas de uso turístico así definidas, igual que as vivendas turísticas, deberán cederse na súa totalidade ás persoas usuarias turísticas e deberán estar debidamente equipadas. Cómpre advertir que a cesión por estancias é propia doutros tipos de establecementos de aloxamento turístico, como as pensións, previstos na Lei 7/2011, do 27 de outubro, todo isto sen prexuízo da posibilidade de que a cesión por estancias dunha vivenda poida desenvolverse, aínda que como actividade non turística, con suxeición á normativa que, segundo as circunstancias, resulte aplicable, que xa non será a normativa en materia de turismo. Precisamente porque en tales casos non se estará ante aloxamentos turísticos nin ante a prestación de servizos turísticos amparados pola normativa sectorial en materia de turismo, e en garantía e protección dos dereitos das usuarias e usuarios turísticos, estas cesións non poderán promocionarse, comercializarse nin publicitarse en canles de oferta turística ou por calquera outro modo de comercialización, promoción ou publicidade como servizos ou actividades turísticas ou de tal forma que creen confusión con estes servizos ou actividades. Para estes efectos, establécese expresamente que se crea confusión cando se utilicen canles de oferta turística sen advertencia expresa de que o aloxamento non ten a consideración dun servizo ou actividade turística nin, por tanto, está regulado pola normativa sectorial en materia de turismo nin amparado pola Administración turística.

Polo demais, mantense a previsión de posible comercialización das vivendas de uso turístico tanto polas empresas turísticas como polas persoas propietarias e engádense dúas medidas. Por

un lado, imponse a obriga de subministración periódica de información sobre os datos de ocupación das vivendas de uso turístico, ao seren os únicos aloxamentos turísticos previstos na Lei 7/2011, do 27 de outubro, respecto dos cales a Administración non dispón de tales datos, que son necesarios para o cumprimento das súas funcións, esencialmente as relacionadas co deseño de políticas e medidas en materia turística na procura dunha ordenación racional, equilibrada e sustentable dos recursos turísticos, coa formulación de estatísticas ou co desenvolvemento do labor inspector.

Por outro lado, imponse a obriga de que en toda publicidade ou actuación de promoción de vivendas de uso turístico que se realice, por calquera medio ou canle, deberá figurar o código de inscrición correspondente no Rexistro de Empresas e Actividades Turísticas da Comunidade Autónoma de Galicia ou, de non dispoñer del, o código acreditativo da presentación da declaración responsable que facilite a Administración. Todo iso, como medida adecuada e proporcional na procura da garantía e protección das persoas usuarias turísticas, que deste modo terán coñecemento de que se trata de servizos turísticos desenvolvidos ao abeiro do correspondente título habilitante, á vez que como medida que facilite o control.

A regulación responde así aos principios de necesidade e de proporcionalidade, impoñendo os requisitos necesarios para garantir a prestación de servizos de aloxamento turístico desde uns mínimos tendentes a protexer os lexítimos dereitos das persoas usuarias dos servizos turísticos e as restantes razóns de interese xeral antes apuntadas.

No capítulo X recóllese unha previsión dirixida a garantir a continuidade da prestación dos servizos de transporte escolar ante a eventualidade de que, no momento de venceren os contratos existentes, non estea formalizado o novo contrato que garanta a continuidade da prestación, como consecuencia de incidencias resultantes de acontecementos imprevisibles para o órgano de contratación producidas no procedemento de adxudicación. Ademais, inclúese no dito capítulo unha modificación da Lei 6/2013, do 13 de xuño, do Sistema Universitario de Galicia, co fin de recoller a prórroga dun plan de financiamento ata a aprobación e comezo de efectos dun novo plan, co fin de garantir o normal funcionamento das universidades do Sistema Universitario de Galicia e o cumprimento dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira por parte delas.

No capítulo XI modifícase a Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia. Por unha parte, para reforzar a estabilidade da actividade docente a través da garantía de que determinados postos sexan cubertos por profesionais sanitarios que contén coa acreditación de titor, imprescindible para o exercicio da actividade docente, asegurando que os centros docentes acreditados contén cos titores suficientes para garantir a formación dos residentes. Por outra parte, para introducir nela unha nova disposición adicional reguladora dun Sistema integrado de información da investigación clínica do Sistema Público de Saúde de Galicia, que dea cobertura a todos os centros que o compoñen para aproveitar ao máximo as sinerxías en investigación clínica e atraer terapias innovadoras en fases temperás de desenvolvemento, e respecto da cal se adoptarán un conxunto de medidas organizativas, tecnolóxicas e de seguridade dentro do Sistema Público de

Saúde de Galicia. Así mesmo, incorpóranse determinados aspectos organizativos exixidos pola normativa de protección de datos no ámbito da investigación con datos de saúde, de conformidade co Regulamento xeral de protección de datos e coa normativa estatal en materia de protección de datos.

No capítulo XI modifícanse tamén os parámetros bacteriolóxicos referidos aos obxectivos de calidade das augas das rías de Galicia, recollidos na táboa primeira do anexo II da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, co fin de que sexan coherentes co previsto no anexo I do Real decreto 1341/2007, do 11 de outubro, sobre a xestión da calidade das augas de baño, norma que vén incorporar ao ordenamento xurídico español as previsións contidas na Directiva 2006/7/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de febreiro de 2006, relativa á xestión da calidade das augas de baño. Deste xeito, quedan establecidos uns valores comparables con independencia da normativa que se trate de aplicar.

No capítulo XII introdúcese unha medida en materia de protección civil dirixida a posibilitar a acreditación excepcional do nivel básico de coñecementos mediante a xustificación da posesión dos coñecementos e da formación necesarios que permitan o correcto desenvolvemento das actividades dentro da agrupación de protección civil a que pertenzan, habilitando, dado o carácter técnico da materia, a unha orde da persoa titular da consellaría competente en materia de protección civil para regular o correspondente procedemento.

No capítulo XIII modifícase a Lei 3/2012, do 2 de abril, do deporte de Galicia, cunha tripla finalidade: a) abordar o conxunto da realidade e funcións do feito deportivo –alén da vertente estritamente competitiva–, amparando as actuacións que, desde a Administración deportiva autonómica, son executadas para o desenvolvemento do deporte e da actividade física como ferramentas de saúde e calidade de vida da poboación; b) posibilitar a constitución en Galicia dunha única federación de deportes autóctonos, figura esta que xa existe noutras comunidades autónomas; e c) habilitar a Comisión Galega de Prevención e Represión da Dopaxe, cando o exercicio da potestade sancionadora sexa competencia autonómica, para instruír e resolver os expedientes sancionadores correspondentes, conforme as regras e normas establecidas na Lei orgánica 3/2013, do 20 de xuño, de protección da saúde do deportista e loita contra a dopaxe na actividade deportiva, suprimindo a intervención das federacións deportivas neste eido, ante o papel inexistente destas na materia desde o ano 2013.

O último capítulo, o XIV, aborda dúas modificacións puntuais: na Lei 4/2016, do 4 de abril, de ordenación da asistencia xurídica da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público, coa finalidade de recoller de xeito expreso os supostos de informe preceptivo da Asesoría Xurídica da Xunta en materia de contratación do sector público; e na Lei 4/2019, do 17 de xullo, de administración dixital de Galicia, co fin de incluír na dita lei unha regra relativa á actualización de modelos normalizados, na liña da que se contiña no artigo 33 da Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación.

Por último, na súa parte final, a lei recolle unha disposición adicional, tres disposicións transitorias, unha disposición derogatoria e tres disposicións derradeiras.

A disposición adicional única recolle unha medida de planificación do número de autorizacións de instalación de salóns de xogo, salas de bingo e tendas de apostas na Comunidade Autónoma de Galicia. En relación con esta medida procede salientarse que, con motivo dos estudos e dos traballos preparatorios previos para a elaboración dun anteproxecto de lei reguladora dos xogos de Galicia, púxose de manifesto a necesidade de recoller no novo texto legal unha planificación dos establecementos de xogo no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia ante o incremento considerable detectado nos últimos anos nas solicitudes de autorizacións de instalación de salóns de xogo e de tendas de apostas. Isto, unido á preocupación social existente e ao aumento dos problemas de adicción aos xogos practicados nestes establecementos, xustifica a necesidade de realizar unha planificación que limite o número deste tipo de establecementos de xogo na Comunidade Autónoma e de fixar, após avaliar a oferta de xogo e as razóns de interese xeral implicadas, un número máximo que permita conseguir os obxectivos invocados de protección da saúde e da seguridade das persoas consumidoras e usuarias dos xogos, de garantía da orde pública e de loita contra a fraude na actividade do xogo a través dunha oferta cuantitativamente moderada. Tales razóns de interese xeral en que se basea a regulación proxectada no anteproxecto de lei reguladora dos xogos de Galicia, actualmente en tramitación, están xa presentes na actualidade, o que motivou que o Consello da Xunta adoptase o Acordo do 16 de maio de 2019 e aprobase o Decreto 72/2019, do 4 de xullo, polo que se aproban medidas en materia de planificación de autorizacións de instalación de salóns de xogo e de tendas de apostas na Comunidade Autónoma de Galicia. No acordo e no decreto citados preveuse que a planificación recollida neles tiña un carácter provisional e transitorio, cunha duración máxima de nove meses contados desde a data de publicación do acordo e que, no caso de que antes do vencemento do referido prazo non estiver en vigor a nova lei reguladora do xogo de Galicia, se efectuaría unha nova avaliación da oferta de xogo existente co fin de determinar a necesidade de adopción dun novo acordo.

Tendo en conta, por un lado, o estado de tramitación do anteproxecto de lei reguladora do xogo de Galicia e, por outro lado, a subsistencia das razóns de interese xeral que motivaron a planificación contida no acordo e no decreto citados, é necesario recoller na presente lei unha disposición adicional que manteña a vixencia da dita planificación ata a entrada en vigor da nova lei reguladora do xogo de Galicia. Alén diso, as mesmas razóns de interese xeral xustifican a ampliación da limitación ás salas de bingo, xa que o feito da existencia dun peche do mercado no que afecta os salóns de xogo e as tendas de apostas, pode facer derivar o interese a favor doutros establecementos de xogo, como as salas de bingo, cunha oferta de xogo semellante, o que prexudicaría os obxectivos que se pretenden conseguir con carácter xeral. Cómpre indicar tamén que a planificación de establecementos de xogo prevista na disposición ten en conta o indicado no anteproxecto de lei reguladora dos xogos de Galicia, actualmente en tramitación. Ademais, o límite fixado para os salóns de xogo e as tendas de apostas axústase ao disposto no Acordo do 16 de maio de 2019 e no Decreto 72/2019, do 4 de xullo, e, respecto das salas de bingo, o límite máximo fíxase atendendo aos mesmos criterios tidos en conta na planifica-

ción contida no acordo e no decreto citados, isto é, en atención ás salas de bingo existentes actualmente en Galicia e a que non existe ningunha solicitude de autorización de instalación en tramitación que poida ser tida en conta.

A planificación prevista axústase así aos principios de necesidade e tamén de proporcionalidade previstos no artigo 5 da Lei 20/2013, do 9 de decembro, de garantía da unidade de mercado. Neste sentido, as limitacións derivadas da planificación recollida, ademais de seren as necesarias para atender as razóns de interese xeral en que se fundamentan, terán unha duración temporalmente limitada ata a entrada en vigor da nova lei reguladora dos xogos de Galicia.

O réxime transitorio vai dirixido a recoller as previsións para a posta en marcha do novo réxime introducido na modalidade de carga contaminante no canon da auga e no coeficiente de vertedura, así como a precisar a aplicación do réxime de vixencia das declaracións de impacto ambiental introducido pola presente lei.

Por último, a lei recolle a derogación expresa de disposicións concretas, así como de cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto nela, unha habilitación para o seu desenvolvemento normativo e a previsión sobre a súa entrada en vigor.

A presente lei axústase así aos principios de boa regulación contidos no artigo 37.a) da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia, ao responderen as medidas previstas nela á satisfacción de necesidades de interese xeral coa debida proporcionalidade, eficacia e eficiencia, ao se recolleren na norma os obxectivos perseguidos a través dela e a súa xustificación como exige o principio de transparencia, e ao se introduciren a través dela, conforme o principio de seguridade xurídica, as modificacións precisas nas disposicións vixentes.

